

บทความวิจัย

เรื่อง ละครคาบูกิ : กรณีศึกษาเทคนิคการแสดงของทะมะซะบุโร่ (Tamasaburo)

โดย

นางสาว กนกพร ตันทวี

รหัสนักศึกษา 05530708

เสนอ

อาจารย์มุจรินทร์ อธิพิพงษ์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่อบทความวิจัย ละครคาบูกิ : กรณีศึกษาเทคนิคการแสดงของ Tamasaburo

ชื่อผู้วิจัย นางสาว กนกพร ตันทวี รหัสนักศึกษา 05530708

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์มูจรินทร์ อธิพิงษ์

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาของสารนิพนธ์ในครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับละครคาบูกิ ศิลปะการแสดงที่เก่าแก่ของประเทศญี่ปุ่นและได้รับความนิยมอย่างมากจนถึงปัจจุบันละครคาบูกิเป็นศิลปะการแสดงสำคัญของสามัญชนอย่างแท้จริงตั้งแต่เมื่อเริ่มถือกำเนิดขึ้นมา จากการแสดงเพลงและระบำของสตรีที่ชื่อ Okuni ในปี 1603 ที่วัด Izumo ของเกียวโต ต่อมาถูกใช้บังหน้าการทำงานของเหล่าโสเภณีจนถูกยกเลิกและทำให้บุรุษทำหน้าที่แสดงแทน จึงเกิดการพัฒนาศิลปะการแสดงในบทผู้หญิงของนักแสดงชายที่เรียกว่า "อนนะงะตะ" ขึ้นมา และได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะผู้แสดงสามารถถ่ายทอดทั้งกริยาและอารมณ์ความรู้สึกของสตรีออกมาได้อย่างเสมือนจริง

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิคการแสดงบทบาทอนนะงะตะในละครคาบูกิและเพื่อศึกษาเทคนิคการแสดงของ ทะมะสะบุโร่(Tamasaburo)นักแสดงละครคาบูกิที่มีชื่อเสียงต่อการประสบความสำเร็จในบทบาทอนนะงะ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครคาบูกิ เช่น หนังสือ บทความ บทสัมภาษณ์รวมทั้งการแสดงในรูปแบบ VDO ผลการวิจัยพบว่า ของ ทะมะสะบุโร่(Tamasaburo) ได้ทำการแสดงบทบาทอนนะงะตะโดยยึดลักษณะต่างๆ ที่เป็นตัวแบบ เช่นการถ่ายทอดอารมณ์ไปตามบทบาทและถ่ายทอดสู่ผู้ชมให้สามารถรู้สึกได้ ในบางส่วนได้Tamasaburoมีการปรับเปลี่ยนไปจากแบบแผน ทั้งนี้ก็เพื่อความเหมาะสมกับยุคสมัย วยของผู้ชม เทคนิคที่ Tamasaburo นั้นใช้มาโดยตลอดทำให้เขาประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในละครคาบูกิ เขาได้รับการยอมรับด้านบทบาทอนนะงะตะทั้งในประเทศญี่ปุ่นเอง หรือแม้แต่ในต่างประเทศที่ได้รับเชิญให้ร่วมในการแสดงรวมทั้งรางวัลต่างๆเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถที่เต็มเปี่ยมของเขา

คำสำคัญ ละครคาบูกิ , อนนะงะตะ , ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
1. บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บททวนวรรณกรรม	4
2. ละครคาบูกิ	7
3. อนนะงะตะ(女方)	13
4. ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo)	16
ประสบการณ์ในการแสดง	17
บทสัมภาษณ์	20
5. วิเคราะห์เทคนิคการแสดงบทอนนะงะตะของ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo)	24
6. สรุป	27
บรรณานุกรม	28

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ในประเทศญี่ปุ่นนั้นมีการแสดงละครหลากหลายแบบ แต่ในบรรดาศิลปะการแสดงละครดั้งเดิมนั้น มี 3 ประเภท อันได้แก่ ละครโน ละครหุ่นบุนราคุ และละครคาบูกิ นับว่าเป็นละครที่เกิดขึ้นหลังสุดของประเทศญี่ปุ่น และในปัจจุบันได้รับความนิยมสูงสุด เหตุผลประการสำคัญที่สุดก็คือ คาบูกิเป็นศิลปะการแสดงสำคัญของสามัญชนอย่างแท้จริงตั้งแต่เมื่อเริ่มถือกำเนิดขึ้นมาเมื่อราวต้นศตวรรษที่ 17 (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย, สมาคมไทย-ญี่ปุ่น, สมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทยและคณะ, 2539: 1) ละครคาบูกิเป็นการรวมกันจากหลายส่วนทั้งจากการเดินเก่าแก่ของญี่ปุ่นและการแสดงหุ่นกระบอกที่ได้รับความนิยมละครคาบูกิถือเป็นสัญลักษณ์ของชนชั้นใหม่อย่างชนชั้นกลางเนื่องจากเป็นศิลปะการแสดงของสามัญชนอย่างแท้จริง

คาบูกิถือกำเนิดมาจากการแสดงเพลงและระบำของสตรีที่ชื่อ Okuni ในปี 1603 ที่วัด Izumo ของเกียวโต การขับร้องและรำราชอง Okuni (ค.ศ. 1572 - ไม่ทราบ) เป็นการรำรำที่มีชีวิตชีวา มีการขับร้องเพลงสมัยใหม่ประกอบ และใช้เครื่องแต่งกายสีฉูดฉาด การแต่งกายในลักษณะเป็นผู้ชายรำรำในลักษณะประโลมอารมณ์ แสดงถึงการที่ชายหนุ่มที่เยาะเย้ยหาความสำราญตามโรงน้ำชา กำลังเริ่มได้รับความนิยม ความแปลกใหม่ล้ำยุคเช่นนี้ ทำให้การแสดงของเธอได้รับการขนานนามว่า Kabuki ซึ่งในขณะนั้นมีความหมายว่าล้ำยุค โดยมักแสดงตามงานเทศกาล หรืองานมงคลต่างๆ (Matazo Nakamura : 21)

คาบูกิเหมือนกับโอเปรา ที่เน้นการแสดงในฉากหนึ่งๆ ความสำคัญของตัวละครทั้งบุรุษและสตรีนั้น เดิมทีเดียว สตรีเป็นผู้แสดง ต่อมากล้ากันว่าไม่เหมาะสม จึงต้องเลิกไป และทำให้บุรุษทำหน้าที่แสดงแทน สตรีที่ร่วมเล่นเรียกว่าโอยามะ แต่ต่อมาปรากฏว่าฝ่ายชายเล่นได้เก่งกว่า ดีบทแตก และเหมือนสตรีเป็นที่สุด (นพพรสุวรรณพาณิชย์, 2538: 73)

ในปลายศตวรรษที่ 18 ช่วง ค.ศ. 1770-1780 ถูกมองว่าเป็นยุคทองของละครคาบูกิ เนื่องจากมีการแสดงรูปแบบใหม่เกิดขึ้น และได้รับความนิยมในหมู่ผู้ชมทั่วไป ได้แก่ การแสดงระบำประเภท สนุกสนาน ระบำเรีงมณีต่างๆ ละครคาบูกิระยะแรกในช่วงนี้จึงปรับให้เข้ากับค่านิยมของคนดู เช่น การแสดงฉากทรมานลักษณะต่างๆ เรื่องผีปิศาจที่น่ากลัว การมั่วสุมทางเพศในหมู่พี่น้อง

ตลอดจนเรื่องราวของการค้าโสเภณี โรงละครคาบูกิเต็มไปด้วย ความรุ่งเรืองมีชื่อเสียง และทำให้เกิดความสนใจ ผู้ชมได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่านเครื่องแต่งกายที่อลังการ เรื่องระบบเวทีได้นับอิทธิพลจากตะวันตกมีการแนะนำให้ใช้นักแสดงหญิงเข้ามาแทนนักแสดงชายที่ใช้บทหญิง แต่เนื่องจากประเพณีนี้มีมาแล้วกว่า 200 ปี ทั้งนักประพันธ์ นักแสดงและผู้อำนวยการแสดงเคยชินกับการใช้นักแสดงชายล้วน ความคิดที่จะเอานักแสดงหญิงเข้ามาจึงต้องล้มเลิกไป อีกทั้งผู้ชมก็ไม่ต้องการให้เปลี่ยนเช่นกัน (มาลินี ดิลกวาณิช : 2543 : 205)

ความน่าสนใจของละครคาบูกิ คงไม่ใช่เพียงแค่องค์ประกอบต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น สิ่งที่ทำให้ผู้คนให้ความสนใจ และเป็นเสน่ห์ของคาบูกินั้นก็คือ การที่ผู้ชายต้องรับบทบาทของผู้หญิง สำหรับชื่อที่ใช้เรียกนักแสดงที่รับบทบาทนี้ก็คือ "อนนะงะตะ" ศิลปะการแสดงในบทผู้หญิงนี้อยู่คู่กับคาบูกิมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 และได้กลายเป็นเอกลักษณ์ของคาบูกิไป การจะเปลี่ยนจาก อนนะงะตะไปเป็นผู้หญิงนั้นก็ไม้อาจกระทำได้ เพราะจะเท่ากับเป็นการทำลายเอกลักษณ์ของคาบูกิ

ในสมัยโบราณ อนนะงะตะ จะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ ที่จะให้ดูเหมือนผู้หญิงมากที่สุดถึงขนาดลงทุนใช้ชีวิตแบบผู้หญิงแม้ในขณะที่ไม่ได้แสดง แต่อย่างไรก็ตามความงามที่แท้จริงในการแสดงเป็นผู้หญิงของ อนนะงะตะ นั้น ไม่ได้อยู่ที่ความสมจริงแต่อย่างใด หากอยู่ที่ความงดงาม ในลักษณะที่เป็นแบบแผน และเป็นการสื่อลักษณะของความเป็นหญิงที่เป็นนามธรรมมากกว่าการเลียนแบบผู้หญิงให้ดูสมจริงไปหมดทุกอย่าง(แก้วกานดา วิริยา 2550 : 27)ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน บทของ อนนะงะตะ ได้สร้างชื่อเสียงให้กับนักแสดงหลายคนๆเช่น ตระกูลนาคามูระ มีกจะเก่งทางบทผู้หญิง โดยเฉพาะ นาคามูระ อุตะเอมง(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย, สมาคมไทย-ญี่ปุ่น,สมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทยและคณะ , (2539 : 12-13)

ศิลปะการแสดงบทหญิงโดยนักแสดงชายซึ่งล้วนแสดงแบบเนียนและเป็นไปอย่างธรรมชาติ หรือ อนนะงะตะ นี้ บัน โคะ ทะมะสะบุโร่(Bando tamasaburo) ผู้ซึ่งเป็นนักแสดงละครคาบูกิ โดยรับบทบาทของ อนนะงะตะ เขาสามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ที่เรียกได้ว่าเป็นการถ่ายทอดความงามของ อนนะงะตะ ได้อย่างละเอียดอ่อน ไม่ว่าจะป็นลีลาท่าทางในการแสดง การเคลื่อนไหวในแต่ละท่วงท่า ซึ่งได้รับการกล่าวขานจากผู้คนว่าเป็น ความงามของอนนะงะตะในแบบของ Tamasaburo หรือที่เรียกว่า onnagata beauty of Tamasaburo(IwaoKamimura :130) ซึ่งผู้รับชมอาจจะไม่ได้สามารถมองเห็นความงามของ อนนะงะตะ ในแบบดั้งเดิมอย่างสมบูรณ์แบบ แต่

ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) สร้างสรรค์ ความงามในแบบของ onnagata อันมีรากฐานมาจากขนบธรรมเนียมของคาบูกิดั้งเดิม อย่างแท้จริง

ชื่อของ Tamasaburo ได้กลายเป็นที่รู้จักในแวดวงของละครคาบูกิมาตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 การแสดงเป็นผู้หญิง หรือบท อนนะงะตะนี้จะเป็นภาพที่ทุกคนคุ้นตาไปแล้ว เขาให้ความสำคัญกับการแสดงเป็นอย่างมาก โดยลีลา ท่าทาง สุนทรียภาพที่โดดเด่นในการแสดงของเขานั้น ทำให้ผู้ที่รับชมเชื่อได้อย่างสนิทใจว่า เขาเป็นผู้หญิงจริงๆ โดยไม่มีข้อสงสัย โดยที่ในชีวิตจริงนั้น เขาไม่ได้เป็นเพศที่สามหรือแต่งตัวเป็นผู้หญิงแต่อย่างใด

บทบาทของอนนะงะตะนี้นั้น มีนักแสดงไม่มากที่ได้แสดงในบทบาทนี้ และมีบางคนที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ซึ่งการนำ เทคนิคการแสดงของ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) มาศึกษานั้น ก็จะช่วยให้สามารถเข้าใจถึงละครคาบูกิ เทคนิคการแสดงของตัวละคร และบทบาทอนนะงะตะ ได้มากยิ่งขึ้นรวมทั้งประวัติความเป็นมาและเรื่องราวของละครคาบูกิ อีกด้วย

2. จุดประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเทคนิคการแสดงบทบาทอนนะงะตะในละครคาบูกิ
2. เพื่อศึกษาเทคนิคการแสดงของทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ต่อการประสบความสำเร็จในบทบาทอนนะงะตะ

3. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาเกี่ยวกับประวัติของละครคาบูกิ เทคนิคการแสดงของบทบาทอนนะงะตะ

ชีวประวัติ เส้นทางสู่การเป็นนักแสดงละครคาบูกิ และเทคนิคการแสดงของ ทะมะสะบุโร่

(Tamasaburo) ถึงวิธีการต่างๆที่ทำให้เขาได้รับการยอมรับจากผู้ชมทั้งในและนอกประเทศญี่ปุ่น

4.วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครคาบูกิ เช่น หนังสือ บทความ บทสัมภาษณ์
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการแสดงของอนนะงะตะ และ ทะมะสะบุโร่(Tamasaburo)
3. เรียบเรียงผลการศึกษาในรูปแบบของบทความวิจัย

5.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงเทคนิคการแสดงของอนนะงะตะในละครคาบูกิ
2. ทำให้ทราบเทคนิคการแสดงของทะมะสะบุโร่(Tamasaburo) ที่ส่งผลให้ผู้แสดงประสบความสำเร็จในบทบาทอนนะงะตะ

6.ทบทวนวรรณกรรม

1.เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครคาบูกิ

นพพร สุวรรณพานิช (2538 : 72) จากหนังสือ “หน้ากากญี่ปุ่น” ผู้เขียนกล่าวว่า คาบูกิ เป็นละครที่เล่นให้มหาชนชมไม่จำกัดชนชั้นแต่อย่างใด หากเปรียบอย่างคร่าวๆกับไทย คาบูกิคือละครนอกที่มหาชนชมได้ความงดงามของคาบูกิอยู่ที่การฟ้อนรำแบบญี่ปุ่น เน้นที่การเคลื่อนไหวเป็นสำคัญ คาบูกิมีท้องเรื่อง ฉาก เวที คนตรีและบทสนทนาสำหรับผู้แสดง ฉากและชุดแต่งกายงามอย่างหรูหราและเตอะตาอย่างยิ่ง คาบูกิเหมือนกับโอเปร่าที่เน้นการแสดงในฉากหนึ่ง ๆ ความสำคัญของตัวละครทั้งบุรุษและสตรีนั้น เดิมทีเดียวสตรีเป็นผู้แสดง ต่อมากล่าวกันว่าไม่เหมาะสมจนต้องเลิกไป ทำให้บุรุษทำหน้าที่แสดงแทน

สุพัตรานลาดชื่นชม (2552 : 46)จาก "ภาพคาบูกิในผลงานภาพพิมพ์ของToshusaiSharaku" กล่าวถึงละครคาบูกิว่า ในบรรดาศิลปะการละครทั้งสามประเภทของญี่ปุ่นได้แก่ละครโนละครหุ่นบุนราคุและละครคาบูกิละครคาบูกิถือเป็นละครที่เกิดขึ้นหลังสุดและได้รับความนิยมจนถึงปัจจุบันมากที่สุดด้วยละครคาบูกิเกิดขึ้นในช่วงต้นศตวรรษที่ 17 ละครคาบูกิเป็นการรวมกันจากหลายส่วนทั้งจากการเดินเก่าแก่ของญี่ปุ่นจากละครดราม่าคลาสสิกของชนชั้นสูงและจากการแสดงหุ่นกระบอกที่ได้รับความนิยมละครคาบูกิถือเป็นสัญลักษณ์ของชนชั้นใหม่อย่างชนชั้นกลางเนื่องจากเป็นศิลปะการแสดงของสามัญชนอย่างแท้จริง

มาลินี คิลกวณิช (2543 : 204) จากหนังสือ "ระบำและละครในเอเชีย" ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการและความก้าวหน้าของละครคาบูกิ โดยกล่าวตั้งแต่ความเป็นมา และไล่เรียงมาตามสมัยต่างๆ จนถึงปัจจุบัน ในด้านความก้าวหน้าของละครคาบูกิที่ก้าวไปสู่การแสดงละครที่แท้จริง มีการปรับปรุงด้านการแสดงให้สมจริง ปรับปรุงฉากและเวทีและเรื่องของบทละครที่มีนักเขียนคนสำคัญๆเข้ามาสู่วงการละครคาบูกิ

2.เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอนนะงะตะ

มาลินี คิลกวณิช (2543 :206)จากหนังสือ "ระบำและละครในเอเชีย" ผู้เขียนได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ อนนะงะ ตะว่า ศิลปะการแสดงบทหญิงโดยนักแสดงชาย ซึ่งล้วนแสดงได้แยบเนียนและเป็นไปอย่างธรรมชาติ นักแสดงบทหญิงบางคน que เข้าถึงบทบาทถึงขนาดแต่งเป็นผู้หญิงในชีวิตจริงด้วย เป็นหญิงทั้งนอกเวทีและบนเวทีเดียว ตัวละครที่สำคัญ ได้แก่ผู้หญิงคิมิตระกูลและหญิงโสะเกะมิ หรือ เกอิชา

สุวิมล เชื้อชาญวงศ์(2551) จาก นิชิชิ-คาบูกิอินบางกอก กล่าวว่า นักแสดงคาบูกิส่วนมากล้วนมีความสามารถในการแสดงคนละหลาย ๆอย่างทั้งนั้น ยกเว้นเฉพาะ "อนนะงะตะ"หรือการแสดงเป็นผู้หญิงในเรื่องนั่นเอง เคล็ดลับความงามของอนนะงะตะที่แสดงออกบนเวทีนั้นขึ้นอยู่กับการอดความงามอันละเอียดละไมของอิสตรีที่สร้างขึ้นเทียบความงามตามธรรมชาติแต่มีใช้ธรรมชาติโดยสายตาของชายที่มองดูอุปนิสัยและจิตวิทยาของเพศตรงข้ามในยุคระบอบฟิวคัลนั้น นักแสดงคาบูกิถึงแม้จะมีชื่อเสียงโด่งดังในหมู่ประชาชนทั่วไปก็ตามแต่กลับมีสภาพชีวิตอยู่ในฐานะอันต่ำต้อยมาก

Samuel L. Leiter (2543: 495)ในFrom Gay to Gei: The Onnagata and the Creation of Kabuki's Female Characters กล่าวว่าOnnagataเป็นการแสดงที่นักแสดงผู้ชายแสดงในบทบาทของตัวละครหญิง เนื่องด้วยเหตุจากการสั่งห้ามการแสดงของผู้หญิงในละครคาบูกิ ตั้งแต่ ค.ศ.1629 จนถึง ในปีค.ศ. 1652 เด็กผู้ชายที่เป็นกลุ่มเพศที่สามก็ถูกจับแต่งเป็นผู้หญิงและถูกกำจัดด้วยเหตุผลเดียวกันคือการกลัวว่าละครคาบูกิจะเป็นที่มั่วสุมของแหล่งค้าประเวณี นักแสดงในอดีตถูกลดทอนความดึงดูดทางร่างกายจากกฎหมาย เช่นการโกนศีรษะและผมหน้าม้าที่ไว้เพื่อเฉลิมฉลองพิธีการเป็นผู้ใหญ่

3.เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับBandoTamasaburo

Mishima Yukio (2513) เขียนบทความเรื่อง“the most popular onnagata actor!” กล่าวว่า onnagataคือความสวยงามของคาบูกิที่เปรียบเสมือนกับดอกไม้ แม้ว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการแสดงสูง จะเป็นสิ่งสำคัญบนเวที แต่หากไม่มีดอกไม้เหล่านี้ที่เจริญงอกงาม คาบูกิก็ไม่สามารถที่จะอยู่รอดต่อไปได้ ทุกวันนี้ถึงแม้ว่าเราจะต้องการปลูกดอกไม้เหล่านี้แต่ก็ไม่มีคนที่จะทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย และเราก็ทำได้แค่เพียงรอคอยปาฏิหาริย์ด้วยความปรารถนาอย่างแรงกล้าและ ทะมะสะบุโร(Tamasaburo) ผู้ซึ่งเกิดมาเพื่อเป็นความคาดหวังของละครคาบูกิ เป็นคนรุ่นใหม่ ความสง่างามและความละเอียดประณีตในการแสดง เปรียบเสมือนนางช่าง เป็นสิ่งที่พิสูจน์ถึงพลังและความมีชีวิตชีวาของละครคาบูกิ

ทสึงโมะโตะ แบลโดย ปราณี จงสุจริตธรรม (2543) จากหนังสือ "กระจกส่องญี่ปุ่น" กล่าวว่า ความสามารถของผู้แสดงเป็นตัวเสริมให้คาบูกิมีความน่าสนใจโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อผู้ชายต้องรับหน้าที่แสดงบทผู้หญิงแทน ทำให้คาบูกิเป็นการแสดงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ตลอดประวัติศาสตร์อันยาวนาน บันโด ทะมะสะบุโร (Bando Tamasaburo) คือผู้แสดงบทผู้หญิงที่มีชื่อเสียงมากในปัจจุบัน เคยประสบความสำเร็จในการแสดงคาบูกิในต่างประเทศมาแล้ว ละครคาบูกิสามารถถ่ายทอดมาถึงทุกวันนี้ได้เนื่องจากการถ่ายทอดศิลปะการแสดงสู่ลูกหลานในตระกูลของตัวเอง ต้องได้รับการฝึกฝนอย่างหนักมาตั้งแต่เด็ก

ผลการวิจัย

1.ละครคาบูกิ

ละครคาบูกิ เริ่มถือกำเนิดขึ้นมาเมื่อราวต้นศตวรรษที่ 17 นับว่าเป็นละครที่เกิดขึ้นหลังสุดของประเทศญี่ปุ่นและเป็นศิลปะการแสดงที่ได้รับความนิยมสูงสุด เนื่องจากเป็นศิลปะการแสดงสำคัญของสามัญชนอย่างแท้จริง(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย, สมาคมไทย-ญี่ปุ่น,สมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทยและคณะ , 2539: 1)

คำว่าคาบูกิเป็นสัญลักษณ์แทนความหมายของ 3 สิ่ง ที่พิจารณาแล้วไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของการแต่งหน้าหรือแต่งกายเท่านั้น คำว่า การผสมผสานทางศิลปะในความหมายของคาบูกิ คือการรวมองค์ประกอบทั้ง 3 สิ่งเข้าด้วยกัน ได้แก่ เพลง ระบำ และ ความชำนาญ นำมาซึ่งคำศัพท์ 3 พยางค์ในภาษาญี่ปุ่น ที่รวมเข้ากันเป็นหนึ่งคำ ได้แก่ ka(歌) เพลง, bu(舞) ระบำ, ki(伎) ความชำนาญ จึงเป็นที่มาของการเรียกชื่อศิลปะการแสดงชนิดนี้ (Kawatake Toshio: 85)

คาบูกิในช่วงสังคมประเพณี เป็นที่ยืนยันแล้วว่า Kabuki เป็นศิลปะการแสดงที่มีรูปแบบเฉพาะเจาะจง ได้ปรากฏในประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นช่วงปี 1603 แต่ Kabuki ก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้หากปราศจากรูปแบบการแสดงประเภทอื่นๆ ในกระบวนการของการพัฒนายังมีองค์ประกอบที่หลากหลาย อย่าง ละครโร(Noh) , คิยวเจ็น (Kyogen) และศิลปะการแสดงประเภทอื่นๆที่มีมาก่อนหน้านี้(YonezoHamamura , 1956 : 129)

คาบูกิถือกำเนิดมาจากการแสดงเพลงและระบำของสตรีที่ชื่อ Okuni ในปี 1603 ที่วัด Izumo ของเกียวโต การขับร้องและรำรำของ Okuni (ค.ศ.1572 - ไม่ทราบ) เป็นการรำรำที่มีชีวิตชีวา มีการขับร้องเพลงสมัยใหม่ประกอบ และใช้เครื่องแต่งกายสีฉูดฉาด การแต่งกายในลักษณะเป็นผู้ชายรำรำในลักษณะประโลมอารมณ์ แสดงถึงการที่ชายหนุ่มที่หวาดกลัวความสำราญตามโรงน้ำชา กำลังเริ่มได้รับความนิยม ความแปลกใหม่ล้ำยุคเช่นนี้ ทำให้การแสดงของเธอได้รับการขนานนามว่า Kabuki ซึ่งในขณะนั้นมีความหมายว่าล้ำยุค โดยมักแสดงตามงานเทศกาล หรืองานมงคลต่างๆ(Matazo Nakamura : 21)ก่อนที่จะแพร่หลายไปทั่วประเทศอันเป็นจุดเริ่มของละครคาบูกิซึ่งแสดงโดยผู้หญิงที่เรียกว่า อนนะคาบูกิ (Onnakabuki)

แต่ก็เพราะความนิยมที่ขยายตัวโดยไร้ทิศทางส่งผลให้ศิลปะแขนงนี้ถูกปล่อยออกไปอย่าง บิดพลิ้วกลายเป็นศิลปะความบันเทิงที่ถูกเลียนแบบใช้บังหน้าการทำงานของเหล่าโสเภณีนำมาซึ่ง ความเสื่อมทรามที่ขัดต่อระเบียบสังคมเอโดะจนถูกยกเลิกอนนะคาบูกิ(Ommakabuki)ไปในปี 1629 ต่อมาจึงฝึกหัดเด็กชายที่ยังไม่ได้โกนหัวไว้ผมแบบผู้ใหญ่ให้แสดงคาบูกิแทน ซึ่งเรียกว่า"วะกะชู คาบูกิ(Wakashu-kabuki) เมื่อการแสดงคาบูกิตกเป็นหน้าที่ของนักแสดงชาย และการแสดงคาบูกินั้นยัง ต้องใช้ความอ่อนช้อย ทำให้นักแสดงนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นกระเทย จนถูกมองว่ากลายเป็นแหล่งมั่ว สุมของกระเทย ทำให้รัฐบาลโตกูงาวะสั่งยกเลิกการแสดงคาบูกิโดยเด็ดขาด จนต่อมาได้มีการต่อรอง กับรัฐบาลสำเร็จ โดยมีเงื่อนไขว่า ศิลปินทุกคนจะต้องโกนศีรษะด้านหน้าให้ดูเป็นผู้ใหญ่ และห้าม แสดงอาการบ่าที่ก่อให้เกิดความรู้สึกแปลกใจต่างๆ การเปลี่ยนแปลงนี้มีความสำคัญมาก เพราะทำให้ คาบูกิเริ่มวิวัฒนาการเป็นรูปแบบของการแสดงละครอย่างแท้จริงขึ้น (มาลินี คิลกวนิช 2543 : 203-204)

ตั้งแต่นั้นมาคาบูกิ ได้กลายเป็นโลกของนักแสดงชายล้วน และมีการพัฒนาศิลปะการแสดง เป็นผู้หญิงของนักแสดงชาย เรียกว่า "อนนะงะตะ (Ommagata)" ขึ้นมาจนกลายเป็นเอกลักษณ์ไปใน ที่สุด

ในด้านเนื้อเรื่องได้รับการพัฒนาให้มีลักษณะของความเป็นละครมากขึ้น เดิมนั้นบทละครจะ ขึ้นอยู่กับตัวแสดงว่าจะนำพาเรื่องไปในรูปแบบใดแล้วตัวรองก็จะแสดงไปตามนั้น แต่ต่อมามี นักเขียนที่ได้เปลี่ยนแปลงส่วนนี้ ด้วยการแต่งบทละครให้ครบเรื่องอย่างสมบูรณ์ และเรื่องราวมันยังมี ความสลับซับซ้อน นักเขียนที่เด่นและมีชื่อเสียงที่สุดคือ ชิคะมัทสึ มอนซาเอมอน ผู้เขียนบทละครบุ นราขุ

องค์ประกอบของละครคาบูกิจะครอบคลุมในหลายด้าน เนื้อเรื่องอิงตำนาน วรรณคดีโบราณ เรื่องราวของคนธรรมดาที่นำมาจากการดำเนินชีวิตประจำวัน การแสดงเน้นการร่ายรำ หลักปรัชญา ศิลธรรมเป็นหัวใจสำคัญ อย่างความกตัญญู ความรักเพื่อนมนุษย์ การส่งเสริมให้พลเมืองทำความดี กระทำตามหน้าที่ของการศึกษาศีลธรรมจริยธรรมให้สำเร็จลุล่วง

วิวัฒนาการของเวทีแสดงก็ค่อยเป็นค่อยไป เริ่มจากการเลียนแบบเวทีของละครโนจนกระทั่ง ภายหลังสร้างเวทีสำหรับละครคาบูกิโดยเฉพาะ เช่น มีทางเดินผ่ากลางที่นักร้องเรียกว่า "ฮานามิจิ" (Hanamichi) อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของคาบูกิ

ในช่วงต้นคริสตศตวรรษที่ 18 การแสดงคาบูกิต้องแข่งขันกับละครบุนราฮุ ในระยะแรกบุนราฮุรุ่งเรืองกว่าเนื่องจาก บุนราฮุนั้นไม่เข้มงวดในด้านการเน้นบทบาทของตัวแสดงเอกเหมือน "คาบูกิ" ด้วยเหตุนี้จึงมีอยู่คหหนึ่งที่การเล่นหุ่นกระบอกกลายเป็นการแสดงที่บดบังความสามารถของนักแสดงละครไประยะหนึ่งและเป็นยุคที่หุ่นกระบอกได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายยิ่งกว่าละครคาบูกิจึงทำให้ความนิยมในละครคาบูกินั้นเสื่อมหายไป แต่เมื่อนำเอาบทละครบุนราฮุมาดัดแปลงเป็นละครคาบูกิแล้ว ก็ทำให้ละครคาบูกิได้รับความนิยมมากกว่าบุนราฮุ ละครที่ดัดแปลงมาจากบุนราฮุ เรียกว่า "จิดายู เคียวเง็น" (Gidayukyogen) ดังนั้นช่วงหลังของศตวรรษที่ 18 คาบูกิได้รับความนิยม นำหน้าบุนราฮุ พร้อมกันนี้การปรับปรุงระบบของเวทีก็เป็นที่ไปอย่างรวดเร็ว มีการคิดเวทีหมุนขึ้น และสร้างทางเดินผ่านคนดูที่เรียกว่า ฮานามิจิขึ้นเป็น 2 เท่า นับว่าระบบเวทีได้รับการพัฒนาในรูปแบบที่สมบูรณ์ที่สุด (YoshinobuInoura ,1981: 184-185)

ส่งผลให้ในปลายศตวรรษที่ 18 ช่วง ค.ศ. 1770-1780 ถูกมองว่าเป็นยุคทองของละครคาบูกิ เนื่องจากมีการแสดงรูปแบบใหม่เกิดขึ้น และได้รับความนิยมในหมู่ผู้ชมทั่วไป ได้แก่ การแสดงระบำประเภทสูกุสทาน ระบำเร็นจิมัตสึต่างๆ ละครคาบูกิระยะแรกในช่วงนี้จึงปรับให้เข้ากับความต้องการของคนดู เช่น การแสดงฉากทรมานลักษณะต่างๆ เรื่องผีปิศาจที่น่ากลัว การมั่วสุมทางเพศในหมู่ที่น้อง ตลอดจนเรื่องราวของการค้าโสเภณี โรงละครคาบูกิเต็มไปด้วย ความรุ่งเรืองมีชื่อเสียง และทำให้เกิดความสนใจ ผู้ชมได้รับความนิยมสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่านเครื่องแต่งกายที่อลังการ ประกอบกับความสามารถของนักเขียนบทละครที่โดดเด่นเช่นชิคามัสสึ มอนซาเอมอน(Chikamatsu Monzaemon) ผู้ได้รับฉายาว่า"เชกสเปียร์แห่งญี่ปุ่น"และนักแสดงที่มีชื่อเสียง เช่น Ichikawa Danjuro I (มาลินี ดิลก วณิช, 2543 : 204-205)

เรื่องระบบเวทีได้นับอิทธิพลจากตะวันตก มีการแนะนำให้ใช้นักแสดงหญิงเข้ามาแทนนักแสดงชายที่ไซบัททงุ แต่เนื่องจากประเพณีนี้มีมาแล้วกว่า 200 ปี ทั้งนักประพันธ์ นักแสดงและผู้อำนวยการแสดงเคยชินกับการใช้นักแสดงชายล้วน ความคิดที่จะเอานักแสดงหญิงเข้ามาจึงต้องล้มเลิกไป อีกทั้งผู้ชมก็ไม่ต้องการให้เปลี่ยนเช่นกัน (มาลินี ดิลก วณิช : 2543 : 205)

ในช่วงต้นถึงกลางศตวรรษที่ 19 เกิดการเปลี่ยนแปลงในโลกของคาบูกิอีกรูปแบบหนึ่ง กล่าวคือ เริ่มมีการแสดงคาบูกิที่ประกอบด้วยฉากที่สยดสยอง ฉากทรมาน ฉากประโลมอารมณ์ มีบทละครที่สะท้อนชีวิตของชนชั้นที่ต่ำสุด เช่น หัวขโมยฆาตรกร โสเภณีข้างถนน บทละครประเภทนี้พัฒนาขึ้นในสังคมปลายสมัยเอโดะ(ค.ศ.1603-1686) ซึ่งเป็นช่วงที่สังคมภายใต้ระบบการปกครองแบบฟิวดัลกำลังเสื่อมโทรม ภัยธรรมชาติและการทุจริตภายในทำให้ชาวนาก่อนความไม่สงบขึ้น ส่วนชนชั้นนักรบที่แม้จะมีเกียรติและอิทธิพลทางการเมือง ก็ต้องเป็นหนี้พวกพ่อค้าที่เขาถูกลูก นักรบชั้นต่ำต้องพยายามดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดด้วยการรังแกข่มเหงคนอื่น หรือถึงขั้นประกอบอาชญากรรม (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย, สมาคมไทย- ญี่ปุ่น, สมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทยและคณะ 2539 : 2-3)

กระแสวัฒนธรรมตะวันตกที่หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศญี่ปุ่นหลังการปฏิรูปเมจิในปี 1868 มีผลทำให้เกิดการปฏิรูปวงการละครคาบูกิขึ้นอีกด้วยนั่นคือ การเปลี่ยนจากการนั่งดูบนพื้นเสื่อไปเป็นการนั่งเก้าอี้ หรือการใช้ไฟฟ้าแทนตะเกียงหลังจากปี 1868 ซึ่งเป็นปีที่รัฐบาลโทกุกาวะล่มสลายลงและจักรพรรดิเมจิกลับมาอำนาจอีกครั้งในระหว่างนั้นประเทศญี่ปุ่นมีนโยบายปิดประเทศที่เรียกว่า สุโกกุทำให้วิวัฒนาการของละครคาบูกินั้นเกิดจากปัจจัยต่างๆภายในประเทศเพียงอย่างเดียวหลังจากปี 1868 ศิลปินคนอื่นๆ เช่น แวน โก๊ะห์และนักแต่งเพลง คล็อด เดบุซซีก็เริ่มนำแรงบันดาลใจที่พวกเขาได้รับจากการชมละครคาบูกิไปเป็นส่วนหนึ่งของผลงานของพวกเขา(มาลิณี ดิลกวนิช 2543 : 207)

ตอนต้นศตวรรษที่ 20 คาบูกิเริ่มรับอิทธิพลของตะวันตก ซึ่งนำไปสู่การเขียนบทละครและการแสดงแนวใหม่ ที่เรียกว่า "ชินคาบูกิ" (ชิน แปลว่าใหม่) ในขณะที่เดียวกันลักษณะการแสดงของละครคาบูกิก็ยังคงถูกปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาให้เข้ากับยุคใหม่แต่คาบูกิก็อยู่ในช่วงตกต่ำเช่นเดียวกับศิลปะแขนงอื่นๆในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง เนื่องจากคาบูกิถูกนำไปใช้เป็นส่วนในการตอกย้ำเรื่องของการทำสงครามเพื่อชาติ เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง คาบูกิได้กลับมาเป็นที่นิยมอีกครั้งแนวคิดและเทคนิคใหม่ๆที่ถูกคิดค้นขึ้นโดย ปรมาจารย์และผู้กำกับ เท็งสึจิ ทาคชิ ก็ทำให้ละครคาบูกิได้รับความนิยมอีกครั้ง อีกทั้งยังได้รับความนิยมในหมู่วัยรุ่น และเป็นที่ยอมรับว่ามหาวิทยาลัยในกรุงโตเกียวจะมีชมรมที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของคาบูกิ และมีการแสดงของนักศึกษา กลุ่มเล็กๆ(YonezoHamamura1956: 122)

ทุกวันนี้ละครคาบูกิก็ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมญี่ปุ่นและยังเป็นแรงบันดาลใจให้กับผลงานใหม่ๆ ทางโทรทัศน์ ในภาพยนตร์ หรือในโลกของการ์ตูนนักแสดงคาบูกิหลายคนยังปรากฏอยู่โทรทัศน์และภาพยนตร์ รวมถึงผู้แสดงบทอนนะงะตะ ที่เป็นที่ยู่อักกันคืออย่าง ทะมะสะบุโร่

(Tamasaburo) และนักแสดงคาบูกิคนอื่นๆ เช่น Shimnosuke ในปี 2003 รูปปั้นของ Okuni ถูกสร้างขึ้นใกล้ย่าน Pontocho ในเกียวโต เห็นได้ว่าแสดงที่มีต้นกำเนิดจากนักแสดงเพียงคนเดียวก็ยังก่อให้เกิดความบันเทิงกับผู้ชม ด้วยลักษณะของเครื่องแต่งกายที่อลังการการแต่งหน้า และรวมทั้งเนื้อเรื่องที่กินใจ

ละครศิลปะของคาบูกิมักจะถูกส่งลงมาจากรุ่นหนึ่งไปยังครอบครัวต่อไป โรงละครแห่งชาติในกรุงโตเกียวยังมีโรงเรียนสำหรับการฝึกอบรมนักแสดงหนุ่มสาวสำหรับนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวที่ต้องการชมการแสดงคาบูกิ โรงละคร Kabukiza ในเขตกินซ่า ของกรุงโตเกียว จะเป็นที่จัดการแสดงคาบูกิ อีกทั้งมีภาษาอังกฤษรองรับนักท่องเที่ยวยุโรปต่างชาติ (shoji 2003)

2.อนนะงะตะ(女方)

คำว่า อนนะงะตะ (女方) ในการแสดงคาบูกิ นั้น ใช้ในการเรียกนักแสดงชาย ที่รับบทเป็นผู้หญิง โดยทั่วไปพบมากในละครคาบูกิ และภาพยนตร์โยเอะอนนะงะตะมาจากคำในภาษาญี่ปุ่น 女方 ซึ่งมีความหมายว่าท่าทางของผู้หญิง (John Fiorillo 1999) ละครคาบูกิ ในยุคเริ่มแรกนั้นส่วนใหญ่ใช้ผู้หญิงแสดง ต่อมาเมื่อมีผู้นิยมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นักแสดงผู้หญิงก็เริ่มมีผู้ชายที่หลงใหลในบทบาทของเธอเข้ามาพัวพันในชีวิตส่วนตัวเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ทางรัฐบาลวิตกว่าสภาพการณ์ดังกล่าวนี้หากปล่อยทิ้งไว้ต่อไป วงการคาบูกิ อาจจะเสื่อมความนิยมจากประชาชนไปก็ได้ ในปี ค.ศ. 1629 จึงได้มีการประกาศห้ามมิให้ใช้ผู้หญิงแสดงในละครชนิดนี้โดยเด็ดขาดเพราะมีเรื่องของการค้าประเวณีเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้หญิงถูกห้ามจากการแสดงคาบูกิ และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงละครทั้งหมด โดยมีจุดประสงค์เพื่อจะหยุดการค้าประเวณีภายในโรงละคร ส่งผลให้ ในช่วง ค.ศ. 1652 นั้นผู้แสดงจะเป็นผู้ชายที่มีอายุตามพระราชกฤษฎีกาของโชกุน ซึ่งห้ามเด็กหนุ่มแสดง หลังจากนั้นผู้ชายจึงต้องรับบททั้งการแสดงเป็นผู้ชายเองและรับบทในการแสดงบทบาทของผู้หญิง โดยในช่วงแรกนี้รูปแบบการแสดงทั้งหมดของผู้ชายที่มีอายุนั้นจะถูกรียกว่า yaroo kabuki (Yasuji Toita 1970 : 78)

แม้ผู้ชายจะเข้ามาแสดง "คาบูกิ" แทนผู้หญิงโดยทันที ประชาชนก็ยังคงนิยมละครคาบูกิ แสดงโดยผู้ชายตลอดมาจนปัจจุบันนี้ การห้ามผู้หญิงเข้าแสดงในละครชนิดนี้มีผลมาราว ๆ 250 ปี ขณะเดียวกันนั่นเอง "คาบูกิ" ก็มีการปรับปรุงวิวัฒนาการมาสู่นาฏศิลป์ "อนนะงะตะ" โดยสมบูรณ์ กลายเป็นศิลปะการแสดงที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงเข้าร่วมแสดงด้วยอีกเลย

ตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน คาบูกิ ได้กลายเป็นโลกของนักแสดงชายล้วน และมีการพัฒนาศิลปะการแสดง บทผู้หญิงของนักแสดงชายเรียกว่า อนนะงะตะ ขึ้นมา จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของคาบูกิไปในที่สุด แม้จะมีการปฏิรูปองค์ประกอบอื่นๆของคาบูกิในแต่ละยุคสมัย แต่การจะเปลี่ยนจากอนนะงะตะไปเป็นนักแสดงหญิงนั้นก็ไม้อาจกระทำได้เพราะจะเท่ากับเป็นการทำลายเอกลักษณ์ของคาบูกิ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ , สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย , สมาคมไทย- ญี่ปุ่น , สมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทยและคณะ 2539 : 2)

บทบาทของอนนะงะตะ(onnagata) นั้นถ่ายทอดออกมาอย่างสวยงามและในขณะเดียวกันก็ระมัดระวังไม่ให้บท อนนะงะตะนั้นเหมือนกับ เกอิชา ด้านการแต่งหน้า มีการใช้ โอชิโรอิ(oshiroi) เป็นการลงรองพื้นสีขาวซึ่งทำมาจากผงข้าว เพื่อบ่งชี้ถึงความประณีตละเอียดอ่อนของผิว ซึ่งค่อนข้างมีปัญหา หากจะปกปิดรอยต่างๆด้วยสีขาว การแต่งหน้าแบบโอชิโรอิ (oshiroi) ต้องระมัดระวังอย่างมากเพราะการแต่งหน้าบนหน้าที่เปื่อยยากกว่าการแต่งหน้าบนหน้าที่แห้งกว่า บางคนกล่าวว่าบทบาทของอนนะงะตะนุ่มนวลล้าลึก ลักษณะการแต่งหน้าของอนนะงะตะจะทาลิปสีแดงเล็กๆให้เหนือกว่าริมฝีปากจริง ซึ่งทำให้มีความน่าดึงดูด สำหรับคิ้วจะโกนออกและเขียนขึ้นมาใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับบทบาท และเขียนสีแดงลงที่คิ้วก่อนการลงสีดำ และเพื่อป้องกันไม่ให้โอชิโรอิ(oshiroi) ติดวิก หูด้านบนจะไม่มีการลงแป้ง แต่มีการลงในส่วนของคอและหัวไหล่ (YonezoHamamura 1956 : 40-41)

ผู้รับบทอนนะงะตะจะสวม มุราซากิ-โบชิ(murasaki-boshi)เป็นลักษณะของผ้าสีม่วง เพื่อใช้ในการปกปิดผมส่วนที่โกนออกด้านหน้า จะใช้ทั้งในระหว่างการแสดงบนเวทีและนอกเวทีในโอกาสสำคัญต่างๆ และการใส่ผ้าสีม่วงนี้เพื่อปกปิดส่วนของผมที่โกนด้านหน้าก็ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติและไม่ทำให้ความน่าสนใจของตัวอนนะงะตะถูกลดทอนลงแม้ได้มีการยกเลิกคำสั่งนี้ห้ามนี้ไปแล้ว ทำให้ศิลปะ "อนนะงะตะ" ได้กลายเป็นองค์ประกอบอันสมบูรณ์ของละคร "คาบูกิ" ซึ่งหากตัดศิลปะนี้ออกไปเสียคุณลักษณะประจำของ "คาบูกิ" ก็จะหมดไปโดยสิ้นเชิง(John Fiorillo 1999)

สิ่งที่น่าสนใจที่สุดสำหรับบทบาท อนนะงะตะ คือ การเป็นผู้นำแฟชั่นสำหรับผู้หญิงในทุกๆ ที่ เช่นเดียวกับในปัจจุบันที่เรามองนักแสดงที่มีชื่อเสียง ว่าเป็นผู้นำแฟชั่น รวมถึงพฤติกรรมใหม่ๆให้เราได้เห็นด้วยเช่นกัน

เคล็ดลับความงามของอนนะงะตะที่แสดงออกบนเวทีนั้นขึ้นอยู่กับ การอดความงามอันละเอียดละไมของสตรีที่สร้างขึ้นเทียมความงามตามธรรมชาติแต่มีใช้ธรรมชาติโดยสายตาของชายที่มองดูอุปนิสัยและจิตวิทยาของเพศตรงข้ามในยุคระบอบฟิวดัลนั้น(สุวิมล เชื้อชาญวงศ์2551)

ในช่วงแรก การแสดงนั้นการร่ายรำจะนำพื้นฐานของละคร โนเรื่องshakkyoมาใช้โดยในฉากแรกจะต้องทำการแสดงโดยอนนะงะตะ โดยอยู่บนพื้นฐานของเรื่อง Dojo-jiภาษาและท่าทางของบทบาทอนนะงะตะนี้ จะแสดงออกอย่างเกินจริง เพื่อชดเชยความเป็นผู้หญิงที่เพศชายนั้นไม่มี

มีอยู่คนหนึ่งทีถือประเพณีว่าตัวละครแต่ละคนจะต้องเล่นแต่บทที่ตนมีความสามารถเป็นพิเศษเท่านั้น ประเพณีนี้ทำให้ต้องศึกษาคุณสมบัติลักษณะของชายหญิงประเภทต่าง ๆ ด้วยความพิถีพิถันเป็นพิเศษ การเลือกเฟ้นลักษณะประจำตัวของนักแสดงทำนองนี้ ได้ลดความเข้มนวดกันแล้วเคล็ดลับความงามของอนนะงะตะที่แสดงออกบนเวทีนั้นขึ้นอยู่กับกรอวดความงามอันละเมียดละไมของอิสตรีที่สร้างขึ้นเทียมความงามตามธรรมชาติแต่มิใช่ธรรมชาติโดยสายตาของชายที่มองดูอุปนิสัยและจิตวิทยาของเพศตรงข้าม

นักแสดงอนนะงะตะ จะต้องได้รับการฝึกฝนในระยะยาว และมักจะต้องใช้ชีวิตที่แสดงเป็นอนนะงะตะทั้งบนเวทีแสดงและนอกเวที นั่นคือในชีวิตประจำวันตามท้องถนนทั่วไปด้วย เพื่อให้บทบาทในการเป็นผู้หญิงนั้นซึมซับเข้าไปอยู่ในตัวนักแสดงชายได้ราวกับว่าเป็นผู้หญิงจริงๆ ถ้านักแสดงไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันของเขาเสมือนผู้หญิงได้นั้น เขาก็ไม่มีทางที่จะเป็นนักแสดงบทอนนะงะตะที่เก่งได้

ถึงแม้ว่าพวกเขาจะไม่สามารถพึ่งพาความงามทางกายภาพ แต่ก็สามารถสร้างขึ้นมาได้ด้วยรูปแบบการเคลื่อนไหว และ ท่าทางของผู้หญิง ที่สามารถแสดงออกมาได้มากกว่า ความเป็นผู้หญิงโดยทั่วไป อนนะงะตะจะพูดด้วยเสียงที่สูง ท่าทางในการเคลื่อนไหวจะต่างกับบทของตัวละครที่เป็นผู้ชาย ท่าทางการเดินนั้น จะต้องก้าวทำสั้นๆเดินก้าวสั้นๆเวลาที่เคลื่อนไหวในการเดินนั้นจะต้องย่อสะโพกลงเล็กน้อย และต้องย่อเข่าลงเล็กน้อยเช่นกัน หุบเข้าเข้าหากันตลอดเวลา หัวเข่าจะต้องชิดกันตลอดเวลา นั่นก็เพื่อเป็นการทำให้ดูตัวเล็ก ด้วยการวางท่าที่องขาเล็กน้อยและเท้านัก รวมทั้งพลังงานทั้งหมดจะถูกนำไปใช้ในการคงที่ท่าที่แสนยากนี้ไว้ การสลับตำแหน่งนั่งและยืนนั้นง่ายกว่าการคงที่ขาทั้งสองข้างงอเล็กน้อยและเปลี่ยนท่าไปเป็นท่าที่การวางท่านั้นยากพอๆกัน(Nakamura 1993 : 91-92)ส่วนของนิ้วมือจะต้องเรียงชิดกัน การเคลื่อนไหวในแต่ละครั้งต้องสง่างาม เวลาที่จะก้าวเดินนั้นจะค่อยๆลากเท้าที่จะก้าวนั้นมาจากด้านหลังและค่อยวนมาด้านข้างจนมาถึงด้านหน้า และปลายเท้าที่ก้าวนั้นจะหันเข้าด้านใน เวลาที่ลากเท้าจนวนมาถึงด้านหน้า ก็จะหมุนปลายเท้าข้างนั้นให้กลับมาตรง เวลาเดินนั้นหากก้าวเท้าขวา ไหล่ข้างขวาก็จะต้องลดลงเล็กน้อย และศีรษะก็จะต้องเอนไปจากฝั่งตรงข้ามเล็กน้อยเช่นกัน เวลาเดินนั้นจะต้องย่อเข่าและสะโพกตลอดเวลา ไม่ใช่การเดินขึ้นๆลงๆย่อๆเป็นบางเวลา และการเคลื่อนไหวนั้นต้องทำอย่างนุ่มนวล ค่อยๆลากเท้าก้าวเดิน การเดินนั้น

จะต้องเริ่มการเดินทุกครั้งด้วยการที่เท้าข้างขวาจะต้องอยู่ด้านหลัง ตัวละครผู้หญิงจะเดินในลักษณะที่หันปลายเท้าเข้าหากันเล็กน้อย เพื่อแสดงความอ่อนหวานและคุณสมบัติความเป็นผู้หญิง บ่อยครั้งที่การแสดงบทบาทอนนะงะตะของนักแสดงชายนั้นทำได้จึงทำให้ผู้ชมเพศชายตกหลุมรักพวกเขา (แก้วกานดา วิริยา 2550 :34)

บทของอนนะงะตะนั้นต้องฝึกวิธีเดินที่แตกต่าง ทั้งนักแสดงอนนะงะตะที่แสดงเป็นภรรยา ซามูไร หญิงสูงศักดิ์ หญิงชาวนา และหญิงชาวเมือง ยังมีบทบาทของหญิงที่ทำงานใช้แรงงาน การเดินด้วยก้าวสั้นๆของอนนะงะตะนี้ ก็คือการแสดงที่สั้นกว่าตัวแสดงผู้ชายเดิน หรือบทบาทอีกขาต้องเดินอย่างสง่างาม เดินสายไพล่ สำหรับสาวโสเภณีชั้นสูงจะมีเทคนิคการเดินที่เรียกว่าอะจิมนิจิ (HachiMonji)หรือเดิน 8 ขั้น ซึ่งเธอต้องเดินลากเท้าซ้ายๆคล้ายวงกลมที่ติดกัน การเดินที่สวยงามนั้นไม่ใช่ว่าจะใช้เวลาเพียงแค่นานแล้วจะสามารถเดินได้สวย แต่ต้องอาศัยเวลาในการฝึกซ้อมเป็นเวลานาน และการที่นักแสดงบทอนนะงะตะต้องเดินก้าวให้สั้นกว่าปกติไม่ได้เป็นเพราะต้องการเลียนแบบบทบาทผู้หญิงอย่างเดียวเท่านั้น แต่อีกส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะชุดกิโมโนที่รัดแน่นจนเหมือนบังคับลักษณะท่าทางการเดินให้เดินด้วยก้าวสั้นๆ (Nakamura 1933 : 95-98)

เวลานั่งมือจะต้องวางทับกัน ไว้ตรงกึ่งกลางของหน้าตัก การค้ำน้ำหนักนั้นจะต้องค่อยๆเลื่อนมือทั้งสองข้างลงมาไว้หน้าหัวเข่า และมือทั้งสองข้างนั้นจะไม่วางลงติดพื้นทั้งหมดของฝ่ามืออย่างบทบาทของผู้ชาย แต่จะแตะพื้นแค่ส่วนของปลายนิ้วของทั้งสองมือเท่านั้น แล้วค่อยๆก้มตัวลงค้ำน้ำหนัก

ท่าทางในการหัวเราะ จะต้องเอามือปิดปาก มือที่ปิดปากนั้นจะคว่ำมือลงเก็บ และเก็บนิ้วให้เหลือเพียงนิ้วชี้ นิ้วเดียวเท่านั้น และสายสิริชะเพียงเล็กน้อย เวลาร้องไห้ก็จะคล้ายกันคือต้องเอามือมาปิดใบหน้าไว้และสายสิริชะเพียงเล็กน้อย นักแสดงบทอนนะงะตะควรจะต้องฝึกฝนการเคลื่อนไหวของ ออก ไหล่ และสิริชะ ให้ดูนุ่มนวลตลอดเวลา และจะต้องเคลื่อนไหวให้ดูสุภาพ(แก้วกานดา วิริยา 2550 : 34)

การแสดงบทอนนะงะตะนั้นไม่ได้เน้นที่การแสดงให้เหมือนกับผู้หญิงทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ได้อยู่ที่ความสมจริงในการแสดง หากอยู่ที่ความงดงามในลักษณะที่เป็นแบบแผน และเป็นการสื่อลักษณะของความเป็นผู้หญิงที่เป็นนามธรรมมากกว่าการเลียนแบบผู้หญิงให้ดูสมจริงไปหมดทุกอย่าง

3. ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo)

ชื่อในการแสดง : บันโด ทะมะสะบุโร่ (BandôTamasaburô) ,บันโด คิโนจิ (Bandôkinoji)

ชื่อจริง : โมริตะ ซินอิชิ (Morita Shinichi)

วันเดือนปีเกิด : 25 เมษายน ค.ศ. 1950

ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) เป็นนักแสดงคาบูกิที่เชี่ยวชาญในบทบาทอนนะงะตะ (onnagata) (บทบาทของผู้หญิง) เป็นนักแสดงคาบูกิที่มีชื่อเสียงอย่างมากในประเทศญี่ปุ่น และเป็นที่รู้จักอย่างดีในโลกตะวันตก เขาได้ทำงานร่วมกับ Mikhail Baryshnikov และ Yo-Yo Ma การปรากฏตัวครั้งแรกของเขาในขณะที่มีอายุได้ 7 ปีบนเวทีภายใต้ชื่อ บันโด คิโนจิ (BandôKinoji) ที่ Shumei ในปี 1964 เขาได้รับนามสกุล บันโด (Bandô) เป็นลำดับที่ 5 ซึ่ง โมริตะ คานยะ (Morita Kan'ya XIV) พ่อบุญธรรมของเขาได้รับที่ 4 (IwaoKamimura 1990 : 40)

เช่นเดียวกับนักแสดงคาบูกิคนอื่นๆ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ได้อุทิศชีวิตของเขาให้กับโรงละครตั้งแต่วัยที่ยังน้อยมาก โดยในปี 1975 เมื่อโมริตะ คานยะ (Morita Kan'ya XIV) พ่อบุญธรรมของเขาเสียชีวิตลง เขาก็ได้ทำการแสดงอย่างมากมาย ไม่เพียงแต่ Kabuki-za ในกรุงโตเกียวเท่านั้น แต่ยังมีสถานที่อื่นๆ อีกมากมาย เขามีส่วนร่วมในการทัวร์อเมริกาในปี 1985 การแสดงที่ New York's Metropolitan Opera House Kennedy Center ใน Washington, DC และที่ Los Angeles และตั้งใจว่าจะทำการแสดงที่ Paris ในปีต่อไป (IwaoKamimura 1990 : 40)

ในปี 1993 ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ได้กำกับภาพยนตร์เรื่อง Yearning ซึ่งต่อมาภาพยนตร์ได้ถูกคัดเลือกเข้าสู่เทศกาลหนังเบอร์ลิน (Berlin International Film Festival) ครั้งที่ 43

ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ยังปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ และการแสดงการเต้นรำพิเศษเช่น BESETO ในปี 2001 ซึ่งเป็นประเพณีการเฉลิมฉลองความบันเทิงของจีนเกาหลีและญี่ปุ่น ในปี 1996 เขาได้ร่วมมือกับ Yo-yo Ma และจัดการแสดงขึ้นที่ Suntory Hall ในกรุงโตเกียว (Mishima Yukio 1997)

ประสบการณ์ในการแสดง

-เดือนธันวาคม ค.ศ. 1957 ได้ขึ้นแสดงบนเวทีเป็นครั้งแรก ที่ Toyoko hall เป็นที่ที่เขาได้รับชื่อบันโด คิโนจิ(Bandôkinoji) แสดงในบท kotaroเรื่อง Terakoya

-เดือนมิถุนายน ค.ศ. 1964 เปลี่ยนชื่อจาก บันโด คิโนจิ(Bandôkinoji) เป็นบันโด ทะมะซะบุโร่ (BandôTamasaburô)ที่โรงละคร คาบุกิ-ซา รับผิดชอบ Otama!และ Omiyoในละครเรื่อง ShinjûYai ha Kôri no Tsuitachi!และ Hachidaime Ichikawa Danjûrô

-เดือนมกราคม ค.ศ. 1967 การฟื้นฟูการแสดงเรื่อง NarukamiFudôKitayamaZakuraที่โรงละครแห่งชาติ โดยทะมะซะบุโร่(Tamasaburo) รับผิดชอบ Harukaze's sister Nishiki-no-Mae [คัดเลือกนักแสดง]

-เดือนมีนาคม ค.ศ. 1967 การฟื้นฟูผลงานชิ้นเอกเรื่องTsuruyaNamboku IV ที่โรงละครแห่งชาติซึ่งดูแลโดย GunjiMasakatsu ทะมะซะบุโร่(Tamasaburo) รับผิดชอบShiragikumaru [คัดเลือกนักแสดง]

-เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1968 การฟื้นฟูการแสดงเรื่องUraOmote Sendai Hagiที่โรงละครแห่งชาติทะมะซะบุโร่(Tamasaburo) รับผิดชอบ Matsushima [คัดเลือกนักแสดง]

-เดือนกันยายน ค.ศ. 1970 ทะมะซะบุโร่(Tamasaburo) และอิบิโสะ (Ebizô) แสดงคู่กันเป็นครั้งแรกในบทบาทของ พระที่ไม่ดี และ เจ้าหญิง Taemaในละครคลาสสิก เรื่อง Narukami จัดแสดงที่โรงละคร คาบุกิ-ซา

-เดือนเมษายน ค.ศ. 1971 การฟื้นฟูละครเรื่องNagawaShimesuke I ที่โรงละครแห่งชาติ ทะมะซะบุโร่ (Tamasaburo) รับผิดชอบเจ้าหญิง Nowake [คัดเลือกนักแสดง]

-เดือนมิถุนายน ค.ศ. 1971 การฟื้นฟูละครเรื่องBanshûSarayashikiที่ ShimbashiEmbujô ทะมะซะบุโร่ (Tamasaburo) รับผิดชอบOkiku

- 28 มีนาคม ค.ศ.1975 MoritaKan'ya XIV พ่อบุญธรรมของเขาได้เสียชีวิตลง

-เดือนมิถุนายน ค.ศ.1975 ทะมะสะบุโร่(Tamasaburo) รับบท เจ้าหญิง Sakura เป็นครั้งแรกในผลงานชิ้นเอกของ TsuruyaNambok IV เรื่อง Sakura HimeAzumeBunshôที่ShimbashiEmbujôผู้ร่วมแสดง ได้แก่ อิชิคาวะ อิบิโสะ(ichikawaEbizô X) และ (คะทะ โอะกะ ทะคะ โอะ) Kataoka Takao ในบทบาท Seigen และ Gonsuke

-เดือนตุลาคม ค.ศ.1977 รับบทเจ้าหญิงTomiในการแสดงKinkakujinับเป็นครั้งแรกที่รับบทบาทการแสดงที่yakที่ShimbashiEmbujôผู้ร่วมแสดง ได้แก่ นาคามูระ โทมิจึโระ (Nakamura Tomijuro V) และอิชิคาวะ อิบิโสะ (ichikawaEbizô X)

-เดือนธันวาคม ค.ศ.1977 รับบทเจ้าหญิงโทมิ(Tomi) เป็นครั้งแรก ในละครเรื่อง Izumi Kyôka ที่ โรงละคร Nissay

-ฤดูร้อน ค.ศ.1985 ในการจัดทัวร์การแสดงขึ้นที่สหรัฐอเมริกา Tamasaburoรับบท Teruha, Kasane และเจ้าหญิง Sakura ในเรื่อง Shibaraku ,Kasane

-เดือนมิถุนายน ค.ศ.1986 Tamasaburoและ Kataoka Takao ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในการแสดงคู่กัน ได้ร่วมแสดงละครคลาสสิกเรื่อง Nakarumi โดย Kataoka Takao รับบทเป็น Nakarumiและ ทะมะสะบุโร่(Tamasaburo)รับบทเป็นเจ้าหญิง Taemaจัดแสดงที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

--เดือนมิถุนายน ค.ศ.1989 ละคร KaidanBotanDôrôใช้บทละครของ Ônishi Nobuyukiครั้งแรกในการคัดเลือกนักแสดงคาบูกิอย่างเต็มรูปแบบที่ShimbashiEmbujôทะมะ สะบุโร่ (Tamasaburo) รับบท Otsuyu, Otsuyu's ghost และ Tomozô's wife Omine [คัดเลือกนักแสดง]

-เดือนกันยายน ค.ศ.1995กำหนดการออกฉายละครของ Izumi Kyôkaเรื่องTenshuMonogatariที่ญี่ปุ่นในรูปแบบภาพยนตร์ กำกับการแสดงโดย ทะมะสะบุโร่(Tamasaburo)และเขาได้รับบทเป็นเจ้าหญิงโทมิ(Tomi)

-เดือนตุลาคม ค.ศ.1996 โย-โย มะ(Yo-Yo Ma)กับ ทะมะสะบุโร่(Tamasaburo) ร่วมกันสร้างสรรค์การเต้นที่ทรงพลังประกอบเพลง"Suit No.5 for Unaccompanied Cello" ของโยฮันน์เซบาสเตียนบาค

ซึ่งการแสดงนี้ถูกจัดแสดงใน Suntory Hall ในโตเกียวการแสดงในครั้งนี้ได้ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ และผลิตออกมาเป็นวิดีโอ/ดีวีดี

-เดือนมกราคม ค.ศ.1997 เป็นครั้งแรกที่ ทะมะซะบุโร่ (Tamasaburo) รับบทบาทโสเภณีอันทรงเกียรติในการแสดง Dan no UraKabutoGunkiที่โรงละครแห่งชาติ [คัดเลือกนักแสดง]

-เดือนมิถุนายน ค.ศ.2000ครั้งแรกของการแสดงพิเศษในเกียวโตที่MinaMizaการแสดงร่วมกันของนักแสดงที่มีชื่อเสียง ทะมะซะบุโร่ (Tamasaburo) และอิชิกาวะ ชิน โนะสุเกะ (Ichikawa Shinnosuke) ในการเต้น "IroMoyôChottoKarimame"

-เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.2001ทะมะซะบุโร่ (Tamasaburo) แสดงบทบาทคนช่างคุยโวเป็นครั้งแรกในชื่อ Tomoe Gozenในละครล้อเลียน "OnnaShibaraku"

-เดือนตุลาคม ค.ศ.2001ทะมะซะบุโร่ (Tamasaburo) แสดงในบทบาทของโสเภณี Yûgiriและ นางพยาบาล Masaokaในละคร "Yoshidaya"และ "Meiboku Sendai Hagi" จัดการแสดงขึ้นที่โรงละครคาบูกิ-ซ่า อีกทั้งยังแสดงในการแสดงการเต้นรำพิเศษ BESETO ซึ่งเป็นประเพณีการเฉลิมฉลองความบันเทิงของจีนเกาหลีและญี่ปุ่น โดยแสดงการเต้น "Kane no Misaki" (BESETO มีที่มาจาก Beijing-Seoul-Tokyo)

-เดือนพฤษภาคม ค.ศ.2006จัดการแสดงรอบปฐมทัศน์การแสดงของทะมะซะบุโร่ (Tamasaburo)และมีมือกลองไทโกะ และ โโกโคะ

-เดือนกรกฎาคม ค.ศ.2012 ทะมะซะบุโร่ (Tamasaburo)ได้รับรางวัลอันทรงเกียรติ สาขาบุคคลที่มีคุณค่าระดับชาติ(ningenkokuhō ในภาษาญี่ปุ่น) (Mishima Yukio1997)

ผู้ทัศนให้กับศิลปะแขนงเดียวของคาบูกิ

บทสัมภาษณ์ฉบับเต็มกับ บันโด ทะมะสะบุโร่ (Bando Tamasaburo) ผู้ได้รับรางวัลเกียรติยศเกียวโต

บันโด ทะมะสะบุโร่ (Bando Tamasaburo V) เป็นหนึ่งในนักแสดงคาบูกิที่มีชื่อเสียงของญี่ปุ่น ซึ่งถือรูปแบบการเต้น/การแสดงตามแบบวัฒนธรรมที่มีรากฐานย้อนกลับไปเมื่อ 500 ปีที่ผ่านมา ตอนนี้ นักแสดงผู้มีอายุ 61 ปี ผู้เขาคือผู้ที่ได้รับรางวัลเกียรติยศเกียวโต เขาได้รับรางวัลมูลค่า \$625,000 (มอบให้โดยมูลนิธิ Japan's Inamori) ในปี 2011

ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) มีการพูดคุยและการแสดงที่มหาวิทยาลัยซาน ดิเอโก ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในการสัมมนารางวัลเกียรติยศ นี่เป็นสำเนาฉบับเต็มของบทสัมภาษณ์ที่ U-T San Diego กับศิลปินที่ได้ดำเนินการผ่านล่าม ในวันที่ 22 เดือนมีนาคมที่ โรงละคร Shiley, มหาวิทยาลัยซาน ดิเอโก สวน Alcalá

เมื่อพูดถึงในวัฒนธรรมอเมริกัน คาบูกิถูกใช้เสมือนตัวเลขในการอธิบายสิ่งที่เป็นพิธีกรรมที่เข้มงวด ความคิดของ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ต่อรูปแบบของคาบูกิที่มีอยู่ ณ ขณะนี้ได้ถูกเข้าใจไปในทางที่ผิดหรือเปล่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออยู่นอกญี่ปุ่น ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ได้ให้คำตอบว่า ในสมัยเอโดะ (Edo) ของญี่ปุ่น (ค.ศ. 1603 - ค.ศ. 1868) ละครคาบูกิเป็นที่นิยมในหมู่คนทั่วไป มันมีพิธีการ มีระดับ เป็นสถานะทางสังคมที่ได้รับการยอมรับและความสำคัญ หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 1 พุคอีกอย่างก็คือ หลังจากยุคเมจิ (Meiji) (สิ้นสุดในปี 1912) ผมคิดว่ามันมีทั้งด้านดีและไม่ดี มันเป็นเรื่องดีที่รูปแบบที่มีพิธีการกลายเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างมั่นคง อย่างไรก็ตาม รูปแบบนี้ก็ทำให้มันยากสำหรับคนทั่วไปที่จะเข้าใจ แต่มันก็สามารถประยุกต์กับศิลปะคลาสสิกได้เกือบทั้งหมดของญี่ปุ่น ตัวอย่างเช่น ก่อนยุคของเอโดะ (Edo) ละคร โน (Noh) ได้รับความนิยมมากในกลุ่มทั่วไปและง่ายที่จะเข้าใจ ในยุคเอโดะ (Edo) ละคร โน (Noh) มีความยาวขึ้นและรูปแบบก็มีทางการมากขึ้น ทำให้ละครนี้เล่นได้ต่อเนื่องนานในปราสาทเท่านั้น และนั่นก็ทำให้เกิดระยะห่างระหว่างละคร โน (Noh) กับคนทั่วไป

บางครั้ง ละครคาบูกิก็มีขอบเขตที่คล้ายคลึงกัน ผมคิดว่าสิ่งนี้จึงทำให้มันดูยากในบางครั้ง สำหรับคนยุคใหม่ที่จะทำความเข้าใจ ละครคาบูกิจำนวนมากถูกสร้างขึ้นในยุคระบบศักดินา ยุคที่มี

สถานะทางสังคมที่เข้มงวด เรื่องราวจึงดูค่อนข้างที่จะแปลกสำหรับสมัยใหม่ และยากสำหรับผู้ชมร่วมสมัยที่จะเข้าใจ แต่นี่ก็อาจเป็นชะตากรรมของศิลปะคลาสสิก

ด้วยเหตุผลนี้ ผมคิดว่ามันจึงเป็นสิ่งผิดพลาดที่จะมองแค่ด้านความยาก ความเป็นทางการของละครคาบูกิ ถ้าคุณยอมรับทั้งด้านยากและด้านง่ายของมัน มันก็จะกลายเป็นเรื่องง่ายที่สามารถเข้าใจได้ในท้ายที่สุดแล้ว คาบูกิก็เป็นการแสดงละครที่นำความสบายใจให้กับผู้คน มันเป็นการปลดปล่อยอารมณ์ ความรู้สึกหลากหลายถูกถ่ายทอดสู่ผู้ชม ให้ความพึงพอใจ และให้กำลังใจ ช่วยพวกเขาก้าวไปข้างหน้าอย่างเล็กน้อยได้งายขึ้นในชีวิตของพวกเขา ผมทำงานอย่างหนักในการแสดงคาบูกิเพื่อให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมายเหล่านี้

เมื่อกล่าวถึงในประเทศญี่ปุ่นเกี่ยวกับละครคาบูกิทางด้านการเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและการถูกยอมรับจากประชาชนในปัจจุบัน ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ได้กล่าวว่า “ทุกวันนี้ผมเชื่อว่าคาบูกิเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในกลุ่มคนทั่วไปเช่นกันในประเทศญี่ปุ่น”

ทางด้านระเบียบวินัยที่ดีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและการให้ความสนใจที่คาบูกิต้องการทางด้านตัว ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) เองได้ร่วมในการฝึกฝนประจำวันหรือการฝึกซ้อมเพื่อรักษาทักษะเหล่านั้นให้เฉียบคมแม้ว่าเขาจะไม่ได้แสดงอยู่หรือไม่ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ได้กล่าวว่า “เป็นที่แน่นอนว่า ผมร่วมการฝึกฝนในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว”

ด้านการใช้เวลาในการเตรียมตัวสำหรับการแสดง ที่ให้กับความซับซ้อนในเรื่องของเสื้อผ้า และการแต่งหน้า ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ใช้เวลาประมาณ 45 นาที ถึง 1 ชั่วโมงในการเตรียมตัวด้านนี้เพื่อการแสดงโชว์ในแต่ละครั้ง

สิ่งเฉพาะเจาะจงในศิลปะของคาบูกิในเรื่องที่เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่ที่เขาได้เริ่มแสดง สิ่งนั้นกลายเป็นทันสมัยขึ้น หรือไปทางตะวันตกมากขึ้นอย่างไร ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) กล่าวว่า “เมื่อตอนที่ผมได้แสดงคาบูกิครั้งแรก บรรยากาศของโรงละครเป็นที่นิยมของผู้ชม คุณจะเห็นผู้คนทานเบนโตะ พุดคุย หรือเดินไปเดินมาอย่างอิสระขณะมีการแสดง ผู้คนมักนำเด็กเล็กๆมา คุณมักจะได้ยินเสียงเด็กร้องไห้ในหมู่ผู้ชมด้วย” อย่างไรก็ตาม ทุกวันนี้พฤติกรรมของผู้ชมการแสดงก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานระดับโลกในการชมรูปแบบการแสดงที่

จริงจัง มันเป็นความจริงที่ผู้ชมได้เติบโตขึ้นในยุคสมัยของพวกเขา เคยมีระยะเวลาหนึ่งในช่วงปี1950 และยุค60ที่คาบูกิไม่เป็นที่นิยม และจำนวนผู้ชมก็ตกต่ำอย่างรุนแรง

สำหรับ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) สิ่งที่ทำให้ความนิยมของคาบูกิได้กลับมาได้รับความสนใจอีกครั้งนั้น คงเป็นการที่ผู้ชมได้เรียนรู้ในการมีความสุขกับการชมการแสดงอย่างเรียบง่ายโดยที่ไม่ต้องใส่ใจเหตุผลมากนัก

บทบาทหรือการทำงานในโรงละครที่นอกเหนือจากคาบูกิที่ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ยังอยากจะทำนั้นยังมีอีกมากมาย นอกเหนือจากคาบูกิ เขารู้สึกสนุกกับการละครShakespearean theater, [Alexandre] Dumus-fils และ โศกนาฏกรรมกรีกและได้มีความสนใจในการแสดงสมัยใหม่ของญี่ปุ่นด้วย

ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) กล่าวว่า “ละครของจีน ได้มีการจัดอันดับว่าอ่อนลงตั้งแต่มีการปฏิบัติ แต่ผมก็ได้มีการคุยกับเพื่อนในประเทศจีนเพื่อช่วยฟื้นฟูโอเปร่าคลาสสิกในจีน ความจริงแล้วพวกเรามีตารางการแสดงปีหน้าในปารีส และผมก็ยังวางแผนที่จะแสดง “Kumiodori” การเต้นของโอกินาว่าอีกด้วย การเต้นสไตล์นี้เป็นลักษณะเฉพาะของโอกินาว่าที่ผมไม่ได้บอกว่าพวกเขาอยู่ในสถานะที่ย่ำแย่ แต่ทั้งKumiodoriกับโอเปร่าจีนเป็นสิ่งที่ยากมากที่จะได้รับความนิยม เสมือนรูปแบบศิลปะคลาสสิก ท่ามกลางวัฒนธรรมป๊อปในทุกวันนี้ ผมอยากที่จะได้เห็นทั้งสองสิ่งนี้มีชีวิตชีวาเท่ากับละครโอเปร่าและการเต้นที่นิยมอีกครั้งหนึ่ง”

สำหรับโครงการที่ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) กำลังทำอยู่ในตอนนี้คือโอเปร่าของจีนกับการเต้นKumiodori โอกินาว่าเป็นโครงการหลักที่ได้วางแผนไว้สำหรับปีหน้า และในปีนี้ได้เป็นผู้กำกับ ชุดกลองโกโดะ (ที่แสดงในซาน ดิเอโก เมื่อปี2011) คาบูกิ-ซา (โรงละครคาบูกิที่เก่าแก่ที่สุดในญี่ปุ่น) จะได้กลับมาเปิดอีกครั้งในปี 2013 หลังจากการปรับปรุงสิ่งหลักๆในช่วงเวลาสามปี สิ่งเหล่านี้คือบางส่วนของสิ่งใหม่ๆที่สิ่งจะได้มีส่วนร่วม

ความรู้สึกของ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) จากการที่ได้รับรางวัลเกียโต

“มีช่วงเวลาในอดีตที่ผมได้พยายาม ผมเคยมีความสนใจในศิลปะประเภทต่างๆของโลก แต่ในความจริงแล้ว ผมก็รู้สึกหลงทางในเวลาเดียวกัน เมื่อผมได้รับรางวัลเกียโต ผมรู้สึกได้ว่าสิ่งที่ผม

“ได้พยายามมาทั้งหมดและความยากที่ผมได้ผ่านมาเหล่านั้นทำให้ผมได้เป็นที่ยอมรับ และสิ่งที่ผมได้พยายามทำอย่างหนักมาทั้งหมดก็เป็นสิ่งที่ถูกต้อง มันทำให้ผมรู้สึกมีความสุขอย่างไม่น่าเชื่อ ผมรู้สึก อิ่มเอมใจมาก”

สำหรับ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ละครคาบูกิเป็นสิ่งที่อธิบายวัฒนธรรมของญี่ปุ่นอีกทั้งละครคาบูกิ นั้นยัง ได้กลายเป็นมรดกโลกทางศิลปะ (ถูกเพิ่มไปยังวัฒนธรรมมรดกโลกที่จับต้องได้ของยูเนสโก เมื่อปี 2005)(James Hebert 2012)

อาจกล่าวได้ว่า ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ผู้ซึ่งเกิดมาเพื่อเป็นความคาดหวังของละครคาบูกิ เป็นคนรุ่นใหม่ ความสง่างามและความละเอียดประณีตในการแสดง เปรียบเสมือนงาช้าง เป็นสิ่งที่พิสูจน์ถึงพลังและความมีชีวิตชีวาของละครคาบูกิ

4.วิเคราะห์เทคนิคการแสดงบทอนนะงะตะของ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo)

จากศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทอนนะงะตะในละครคาบูกิ และเทคนิคการแสดงบทอนนะงะตะของ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) แล้วนั้น ได้เห็นถึงรูปแบบและทักษะทั้งทางด้านการแต่งกายและการแสดงที่ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) นั้นได้ยึดปฏิบัติตลอดการแสดงบทอนนะงะตะ ทั้งที่มีการยึดหลักปฏิบัติในแบบแผนเดิมของอนนะงะตะ และมีสิ่งเปลี่ยนแปลงไปจากแบบแผน

1.ด้านการแต่งหน้าและการแต่งกายเทคนิคการแต่งหน้าในรูปแบบอนนะงะตะของทะมะสะบุโร่

ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ก่อนข้างที่จะเป็นไปตามแบบแผนของรูปแบบการแต่งหน้าตามแบบของอนนะงะตะดั้งเดิม โดยมีการใช้ โอชิโรอิ (oshiroi) เป็นการลงรองพื้นสีขาว ลงทั่วไปหน้า ลำคอและลงไปถึงช่วงบริเวณหัวไหล่ โดยสิ่งที่แตกต่างออกไปจากแบบฉบับ นั่นคือการโกนคิ้วนั้น ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) จะไม่ได้โกนออกจริงๆ แต่จะใช้โอชิโรอิ (oshiroi) ทาทับลงไปและวาดคิ้วขึ้นใหม่โดยที่ไม่ได้มีการเขียนสีแดงขึ้นก่อน แต่จะวาดคิ้วด้วยสีดำลงไปโดยตรง ริมฝีปากทาด้วยสีแดงตามแบบฉบับ ด้านการสวมมูราซากิ-โบชิ (murasaki-bôshi) ที่เป็นลักษณะของผ้าสีม่วงนั้นเป็น ส่วนที่ไม่ได้มีการแต่งกาย เนื่องจากประเพณีที่ให้นักแสดงอนนะงะตะ โกนผมด้านหน้านั้นได้ถูกยกเลิกไปแล้ว การที่มีบางสิ่งเปลี่ยนแปลงไปนั้นเป็นเพราะเรื่องของยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป และความเข้มงวดนั้นถูกลดทอนลง โดยได้ประยุกต์ให้เข้ากับความสะดวกของยุคสมัย แต่ยังคงรูปแบบเดิมของความเป็นอนนะงะตะไว้

ด้านการแต่งกาย ชุดที่ใช้ยังคงสื่อถึงบทบาทต่างๆ เช่น การเป็นหญิงสูงส่ง หญิงชาวบ้าน หรือหญิงโสเภณี ความหรูหราสง่างามหรือเรียบง่ายก็จะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบทบาท

2.กริยาอันอ่อนช้อยบนเวทีการแสดง

2.1 สีหน้า ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ได้แสดงออกทางความรู้สึกผ่านสีหน้าได้เหมือนกับผู้หญิงอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการ ยิ้ม หัวเราะ ร้องไห้ หรือแม้กระทั่งการมองค้อน การแสดงสีหน้าเยาะเย้ย ที่สามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างดีเยี่ยม ได้รับเสียงปรบมือจากผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก

ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ได้แสดงให้เห็นถึงความงามของอิศตรี สิ่งที่ไม่ใช่ลักษณะของสตรีโดยธรรมชาติอย่างสมบูรณ์แบบ แต่คือ ความงามอันละเอียดละไมของอิศตรีที่สร้างขึ้นเทียม ความงามตามธรรมชาติ เป็นเทคนิคที่ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ใช้ในการถ่ายทอดบทบาทอนนะงะตะ ไม่ว่าจะได้รับบทบาทเป็นตัวละครใดก็ตาม

2.2 ลีลาและท่าทางในการแสดง ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) ได้ยึดหลักการดั้งเดิมของอนนะงะตะ

โดยการพูดด้วยเสียงที่สูง ท่าทางการเดินนั้นจะมีการเดินด้วยก้าวสั้นๆ ตามรูปแบบของอนนะงะตะ ในบางบทบาทเช่นสาวโสเภณีจะใส่รองเท้าที่มีส้นสูงเป็นอย่างมาก ในการเดินบนสะพานจิ (HachiMonji) หรือเดิน 8 ชั้น ซึ่งเธอต้องเดินลากเท้าซ้ายๆคล้ายวงกลมที่ติดกัน ช่วงก้าวแรกจะค่อยๆ ลากเท้าที่ก้าวนั้นมาจากด้านหลังและค่อยๆ วนมาด้านข้างจนมาถึงด้านหน้า และปลายเท้าที่ก้าวนั้น จะหันเข้าด้านใน เวลาที่ลากเท้าจนวนมาถึงด้านหน้า ก็จะหมุนปลายเท้าข้างนั้นให้กลับมาตรง จนถึงครึ่งทางจึงเดินจึงเดินไปแบบปกติ ลักษณะที่หันปลายเท้าเข้าหากันเล็กน้อย เพื่อแสดงความอ่อนหวาน และคุณสมบัติความเป็นผู้หญิง

รูปแบบการร้องไห้ของ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) นั้นเวลาร้องไห้นั้นจะแตกต่างจาก รูปแบบของอนนะงะตะดั้งเดิม คือการที่จะต้องเอามือมาปิดใบหน้าไว้และสายศีรษะเพียงเล็กน้อยแต่ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) นั้นจะเปล่งเสียงสะอื้นออกมาจริงๆ โดยก้มหน้าลงเล็กน้อย ไม่ได้ใช้มือ ขึ้นมาปิดบังใบหน้าแต่อย่างใด

3. บทบาทหญิงสาวส่วนใหญ่ที่ได้รับ

การแสดงบทบาทอนนะงะตะของ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) นั้น ตั้งแต่แรกเริ่ม เขามักแสดงในบทบาทของหญิงสาวธรรมดา ต่อมามีการแสดงในบทบาทของหญิงสาวผู้สูงศักดิ์หรือ เจ้าหญิง จนถึงปี ค.ศ. 1997 จึงได้เริ่มมีการแสดงในบทบาทของสาวโสเภณี ซึ่งในแต่ละบทบาทเขาสามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการเดิน การเคลื่อนไหว ลีลาที่อ่อนช้อย งดงาม และสื่ออารมณ์ผ่านท่าทาง สีหน้าและแววตาได้อย่างเสมือนสตรี

จากการที่ได้ศึกษาประวัติ ประสบการณ์ด้านการแสดงละครคาบูกิ รวมทั้งเทคนิคในการแสดงบทบาทอนนะงะตะของ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) เขาได้ทำการแสดงบทบาทอนนะงะตะโดยยึด

ลักษณะต่างๆ ที่เป็นตัวแบบตั้งแต่ดั้งเดิมทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) มองว่าในการที่จะแสดงบทบาทอนนะงะตะให้ตรงตามแบบแผนนั้นก็เป็นเรื่องที่มีความยาก ด้วยเหตุนี้เขาจึงทุ่มเทให้กับการแสดงคาบูกิเป็นอย่างดีเพื่อให้การแสดงออกมาตรงตามเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เขาค่อยๆทำความเข้าใจไปกับตัวบทอนนะงะตะและมองว่าส่วนที่ง่ายก็มีเช่นกัน เช่นการถ่ายทอดอารมณ์ไปตามบทบาทและถ่ายทอดสู่ผู้ชมให้สามารถรู้สึกได้อย่างไรก็ตาม ในบางส่วนของทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) มีการปรับเปลี่ยนไปจากแบบแผน ทั้งนี้ก็เพื่อความเหมาะสมกับยุคสมัย วยของผู้ชม อีกทั้งละครคาบูกินั้นสามารถที่จะปรับเปลี่ยนได้ มีการใช้เทคนิคต่างๆ ในด้าน แสง สี เสียงที่ทำให้เกิดความตื่นตื้นน่าชม สิ่งดังกล่าวนั้นก็ก่อให้เกิดเป็นความร่วมมือ ทำให้ละครคาบูกิอยู่ในสังคมญี่ปุ่นได้ และยังสามารถนิยมนำเสนอมา เทคนิคการแสดงที่ ทะมะสะบุโร่ (Tamasaburo) นั้นใช้มาโดยตลอดทำให้เขาประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในละครคาบูกิ เขาได้รับการรู้จักทั้งในประเทศญี่ปุ่นเอง เป็นที่ยอมรับด้านบทบาทของอนนะงะตะ หรือแม้แต่ในต่างประเทศที่ได้รับเชิญให้ร่วมในการแสดงรวมทั้งรางวัลต่างๆเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถที่เต็มเปี่ยมของเขา หากละครคาบูกิไม่ปรับเปลี่ยนรูปแบบให้มีความร่วมมือ ก็จะทำให้ไม่ได้รับความนิยมจนถึงปัจจุบัน ซึ่งแตกต่างออกไปจากละคร Noh เพราะค่อนข้างจะมีรูปแบบที่เป็นทางการ และปรับเปลี่ยนไม่ได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ละครคาบูกิยังได้รับการอนุรักษ์จากคนญี่ปุ่น

สรุปและอภิปรายผล

รายงานการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษา ตั้งแต่จุดยุคที่กำเนิดละครคาบูกิจนถึงปัจจุบัน โดยกล่าวได้ว่า ละครคาบูกินั้นเป็นหนึ่งในการแสดงที่เก่าแก่ของญี่ปุ่น เริ่มต้นจากความเรียบง่าย ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ เป็นละครสำหรับสามัญชนโดยแท้จริง ต่อมาได้เริ่มมีการพัฒนาละครคาบูกิในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นบทละคร รูปแบบเวที เนื้อหาสาระและแนวคิด จนมาถึงปัจจุบันที่ได้มีการปรับให้เหมาะสมกับยุคสมัยให้มีความร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น สิ่งที่ทำให้ละครคาบูกินั้นไม่ถูกทิ้งหายจากสังคมญี่ปุ่น

นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังได้ศึกษาเทคนิคการแสดงบทบาทอนนะงะตะในละครคาบูกิ ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของละครคาบูกิ ถึงเทคนิคต่างๆที่ใช้ในการแสดง และนำ ทมะสะบุโร่ (Tamasaburo) นักแสดงบทบาทอนนะงะตะในละครคาบูกิที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก มาวิเคราะห์ถึงเทคนิคการแสดงที่ใช้ในการแสดง

บทบาทอนนะงะตะนั้นไม่ใช่สิ่งที่แปลกใหม่ เป็นสิ่งที่มีมาตั้งแต่คริสตศตวรรษที่ 17 เอกลักษณ์ของละครคาบูกิและขาดไม่ได้ซึ่งก็คือว่า การแสดงบทบาทอนนะงะตะนั้นไม่ได้เน้นที่การแสดงให้เหมือนกับผู้หญิงทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ได้อยู่ที่ความสมจริงในการแสดง หากอยู่ที่ความงดงามในลักษณะที่เป็นแบบแผน และเป็นการสื่อลักษณะของความเป็นผู้หญิงที่เป็นนามธรรม ซึ่งตรงกับระบบความคิดของชาวญี่ปุ่น นั่นคือคติแห่งความงามอันมีชื่อว่า “วาบิซาบิ”(Wabisabi / 侘びさび) สังคมญี่ปุ่นมีรากฐานคติเกี่ยวกับความงามค่อนข้างเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจาก หลายชนชาติ ความอ้างว้าง ความไม่น่าอภิรมย์หรือ สิ่งที่ไม่สมบูรณ์แบบกลับกลายเป็นสิ่งที่มีความสวยงามอนนะงะตะก็เป็นสิ่งที่สื่อออกมาได้อย่างเด่นชัดเช่นกัน

ทมะสะบุโร่ (Tamasaburo) นักแสดงผู้มีชื่อเสียง ความสามารถและประสบการณ์ของเขาในการเริ่มฝึกฝนการแสดงละครคาบูกิตั้งแต่ที่มีอายุเพียง 7 ปี โดยทุ่มเทเรื่อยมาจวบจนปัจจุบัน บทอนนะงะตะ ที่เขาแสดงยังได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ชม และเป็นที่รู้จักในวงกว้างเป็นบทพิสูจน์เส้นทางแห่งความสำเร็จของการเป็นนักแสดงคาบูกิได้อย่างชัดเจน

บรรณานุกรม

แก้วกานดา วิทยา. "เทคนิคการแสดงของละครคาบูกิ." **สารนิพนธ์ระดับปริญญาตรีเอเชียศึกษา**

อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

ทสึงูโมะ โตะ, อะอิกะวะ. **กระจกส่องญี่ปุ่น**. แปลโดย ปราณี จงสุจริตธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น), 2543

นพพร สุวรรณพานิช. **หน้าฉากญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ 222, 2538.

มาลินี ดิลกวนิช. **ระบำและละครในเอเชีย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543

สุพัตรา ฉลาดชื่นชม. "ภาพคาบูกิในผลงานภาพพิมพ์ของToshusaiSharaku." **สารนิพนธ์ระดับ**

ปริญญาตรีเอเชียศึกษา อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552

สุวิมล เชื้อชาญวงศ์. "นิชิชิ-คาบูกิอินบางกอก." **ข่าวสดรายวัน**. 18 (6591), ธันวาคม 2551.

Kabuki มหกรรมการแสดงนานาชาติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

มหाराชในมหามงคลวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี. กรุงเทพฯ : สำนักงา
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย, สมาคม
ไทย-ญี่ปุ่น, 2539.

Iwao, Kamimura. **Kabuki Today The Art and Traditional**. Translated by Kirsten McIvor. Tokyo :

Kodansha International Ltd., 1990.

Kawatake Toshio. **KABUKI : Baroque fusion of the arts**. Translated by Frank & Jean

Connell. Tokyo : International Library Trust International House of Japan., 2003

Mishima Yukio. **"the most popular onnagata actor!."** [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 5 สิงหาคม 2556

จาก : <http://www.kabuki21.com/tamasaburo5.php>

Nakamura, Matazo. **Kabuki Backstage, Onstage.** Translated by Mark Oshima. Tokyo : Kodansha

International Ltd., 1990.

Samuel L. Leiter." From Gay to Gei: The Onnagata and the Creation of Kabuki's Female

Characters." **Asian Theatre Journal**, 29(1), Spring 2012.

Shoji." **Japanese Culture.**"!." [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 มีนาคม 2557

จาก : <http://jacul.blogspot.com/2006/10/kabuki-presentation-kabuki.html>

Yasuji Toita. **KABUKI The Popular Theater.** Translated by Don Kenny. New York ,

Tokyo & Kyoto : Weatherhill/Tankosha., 1970

Yonezo Hamamura, Takashi Sugawara, Junji Kinoshita and Hiroshi Minami. **KABUKI.** Translated

By Fumi Takano. Tokyo : Kenkyusha Ltd., 1956

Yoshinobu Inoura and Toshio Kawatake. **The Traditional Theater of Japan.** Tokyo : The Japan

Foundation., 1981